

Kollégiumi áhítat - Teremtés hete – 2021-2022/5.

Budapest, Rózsák tere, 2021. szeptember 29. 20:00

Boldogok a szelídek, mert ők öröklik a földet. (Mt 5,5) Légy csendben, és várj az Úrra! Ne indulj fel, tégy le a haragról, hagyd a heveskedést, ne légy indulatos, mert az csak rosszra visz! Akik az Úrban reménykednek, azok öröklik a földet. Az alázatosak, a szelídek öröklik a földet, és teljes békességet élveznek. (Zsolt 37,7-9.11.)

Kedves Ifjúság!

Az ókori görögök azzal büszkélkedtek, hogy a szelídséget ők vezették be a világba. A szelídségben a barbárság ellentétét, tehát nagyjából a civilizáció színvonalát látták. Felismerték, hogy egyedül a szelídség erénye által lehet emberi az emberiség. A teremtett világ – a természet, a kulturális értékek, a kiszolgáltatott és nehéz helyzetben lévő emberek: a gyermekek, a nők, a szegények, az otthontalanok, a jövevények – iránt tanúsított oltalmazó-vigyázó szelídség által lehet emberi az emberiség.

Mit jelent ez a kifejezés – szelídség? „Viselkedésbeli jólneveltséget” – ahogy Rotterdami Erasmus fogalmaz. Korábbi korok eredményeinek szelektív és módosított beolvasztását, tökéletesítését, továbbfejlesztését.

Mit jelentett a szelídség az ókori görögök számára? Ugyanazt, mint ma nekünk. A háború, az erőszak, a durvaság, a düh ellentétét. Megbékélést, az indulatok csillapítását, a másokkal szemben tanúsított jóindulatot, a viselkedés nyájosságát. A szerencsétlenekkel szemben megnyilvánuló nagylelkűséget és jószágot. A bűnösökkel szemben tanúsított megbocsátást és megértést. Az emberekkel szemben tanúsított emberségességet és felebaráti szeretetet. A politikai életben tanúsított toleranciát.

Eudemoszi etikájában Arisztotelész azt írja: „A szelíd ember középen áll a dühös, haragos és darabos érzésű, meg az érzéketlensége vagy túlzott nyugalma miatt rabszolgalelkületű és halvérű ember között.” Ez az arisztotelészi szelídség-közép.

Ám van a szelídségnek egy olyan szélsőséges változata, Jézusé, amelyet, attól függően, hogy ki milyen szempontból nézi, megvetendőnek vagy fenségesnek minősíthetünk. Ez a szelídség – gondoljunk nagypéntek szenvedő Krisztusára! – mindent elszenvedő szelídség. Gyávaságból hagyta magát keresztre feszíteni az Isten fia? Semmiképp, hiszen a szelídség csak az-

zal a feltétellel szelídség, ha a félelem egy az egyben hiányzik belőle. Jézus nem volt gyáva, nem félt emberektől, az életét sem féltette.

Ez a krisztusi szelídség a gyávaságnak, a félelemnek épp az ellentéte. Erő, hatalom, szabadság. Befogadás, elfogadás, tisztelet, nyitottság. Magasrendű, természetfölötti erény. Aláveti magát a valóságnak, az életnek, a jövődönnek, a hétköznapinak. A rugalmasság, a türelem, az önfeláldozás, az alkalmazkodókészség erénye. Ellentéte a merevségnek, a kapkodásnak, a csökönnyös és megátalkodott erőnek, a megfeszülésnek.

A szelídség önmagunk feletti, önmagunkkal szemben is ható erő. Visszahúzóerő. Ahogy Simone Weil írja: erőnk, hatalmunk, erőszakosságunk gyakorlásának elutasítása; szeretet és adakozás. Nem okoz szenvedést, ha nem elengedhetetlen: nem rombol, nem pusztít.

Boldogok – a héber szó eredeti jelentése szerint: szerencsések, sikeresek – a szelídek, mert ők öröklik a földet. A szelídeknek, az alázatosoknak ígért föld ugyanaz, mint az ószövetségi Izrael népének ígért. Nem földrajzi, hanem szimbolikus értelemben. Az örökségül ígért föld, az ígéret földje a biztonság, az isteni barátság, az áldás, az üdvösség szimbóluma. Ez a szelídek: az alázatosak, az irgalmasok, a tiszta szívűek, a béketeremtők, az Úrban reménykedők, az istenfélők öröksége.

Spinoza azt mondja: a bölcs ember szelíd; emberiségesen és jószágosan, jóindulatúan cselekszik, és tudja, hogy ezzel még az állatoknak, sőt a fáknak, a növényeknek, az élő és élettelen természet egészének is tartozik. Jézus azt mondja: tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok, és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek (Mt 11,29) – és akkor minden és mindenki más is megnyugvást talál a közeletekben: a velünk és körülöttünk élő társak és emberek, az állatok, a fák, a növények, az élő és élettelen természet egésze. Ez a küldetésünk itt a földön. Ámen.

Ima: Ferenc pápa – Ima földünkért

Mindenható Isten, te az egész világmindenségben, de legkisebb teremtményedben is jelen vagy, és gyengéd szeretettel veszed körül mindazt, mi létezik. Öntsd belénk szereteted erejét, hogy óvjuk az életet és a szépséget, tölts el minket békével, hogy fivérként és nővérként éljünk, és ne ártsunk senkinek! Szegények Istene, segíts, hogy megmentjük azokat, akik e földön magukra hagyva és elfeledve élnek, de akik oly értékesek szemedben! Gyógyítsd meg életünket, hogy védelmezői legyünk a világnak, ne kifosztói, a szépség terjesztői legyünk, ne a szennyezés és a pusztítás! Érintsd meg azok szívét, akik csak haszonra törekszenek, a szegények és a föld kárára! Taníts meg, hogy felfedezzük minden dolog értékét, hogy ámulattal tekintsünk rájuk, hogy felismerjük: szoros egységben vagyunk minden teremtménnyel végtelen világosságod felé vezető utunkon! Amen.